

EAPC blog

Participar sí, però com? Receptes en temps de populismes – Laura Suñé Salvador

🕒 14 de maig de 2019

El 26 de març passat vam celebrar el seminari directiu de participació ciutadana a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, amb la Montse Alomà, directora de Comunicació i Participació de l'Agència Catalana de l'Aigua, l'Oliver Escobar, professor de Polítiques Públiques de la Universitat d'Edimburg i l'Ismael Peña, director general de Participació Ciutadana.

Hi vam parlar de participació ciutadana en **MAJÚSCULES**, de democràcia, dels riscos que corre, de com podem millorar-la i conservar-la en un moment de crisi multinivell.

Algunes de les idees que en van sorgir us les expliquem a continuació:

Per una banda, el context és força complex, però alhora ple d'oportunitats. La democràcia representativa està en crisi, gran part de la població la percep com un muntatge de les elits per mantenir-se en el poder, satisfent els interessos del gran capital en detriment dels interessos de la ciutadania.

Sembla que els canals tradicionals de participació (partits, sindicats, associacions clàssiques) ja no cobreixen les seves funcions d'interlocució, i les administracions es veuen impotents intentant donar

respostes velles a demandes noves d'una ciutadania exigent i apoderada que en desconfia.

En aquest context, els ponents van explicar com pot contribuir la participació ciutadana a regenerar la democràcia i ser un antídoto contra els populismes:

- Millora les polítiques públiques, ja que les administracions ja no tenen el monopoli del coneixement, que està distribuït entre la ciutadania.
- Dona legitimitat a les decisions, ja que es prenen després de donar veu als diferents interessos en joc, i no tancats en un despatx.
- Dona respostes complexes a problemes complexes. La deliberació permet arribar a consensos que altrament seria molt difícil assolir, desbloquejant situacions que pocs s'atrevirien a abordar d'altra forma.
- Permet reconèixer la diversitat d'agents que poden tenir alguna cosa a dir al voltant d'una política pública, i asseure'ls en una mateixa taula per parlar i reconèixer-se mútuament.

Els ponents van assenyalar els principals compromisos per garantir una participació de qualitat:

- Convenciment que la participació servirà i millorarà la Política i les polítiques. Si no s'hi creu, més val no promoure-la.
- Dedicar-hi els recursos necessaris: de temps, econòmics, humans. La democràcia no és gratuïta!
- Donar un retorn a la ciutadania de què se n'ha fet de les seves aportacions, de com han incidit en la política pública.
- Implementar els resultats i donar continuïtat a la interlocució amb la ciutadania des de la rendició de comptes.
- Comunicar les diferents fases, resultats, compromisos, relacionats amb la participació ciutadana, de forma clara, transparent i comprensible.
- Vetllar per la igualtat d'oportunitats per participar de tota la ciutadania.
- Estar presents en espais informals de participació, escoltar la ciutadania activament, anticipar-se.
- Impulsar espais institucionals en xarxa per donar respostes coordinades als reptes de la participació.
- Trobar instruments, canals i espais de participació més oberts, flexibles i informals.
- Obrir les polítiques a la participació ciutadana des del principi.
- Exercir lideratges flexibles, facilitadors, dialogants, i horitzontals que permetin que les organitzacions siguin permeables als canvis i transformacions derivades de la participació ciutadana.

Els reptes són grans però ineludibles, i sobretot ens brinden una oportunitat única de transformar l'Administració per fer-la més oberta, transparent i participativa.

Fins aquí les principals conclusions del seminari. Si voleu saber-ne més, podeu consultar les ponències del seminari o visitar el [portal participa.gencat.cat](https://portalparticipa.gencat.cat).

Laura Suñé Salvador

Sub-directora general de Participació Ciutadana

► DIRECCIÓ PÚBLICA, FORMACIÓ, LAURA SUÑÉ SALVADOR, PARTICIPACIÓ